

# III JORNADES D'ESTUDIS COMARCALS DE Cerdanya

## MEMORIAL ORIOL MERCADAL

17 i 18 de novembre de 2018 · Museu Cerdà · Puigcerdà



### Dissabte 17 de novembre

**9.00h** - Benvinguda i presentació de les III Jornades d'Estudis Comarcals de Cerdanya a càrrec d'Albert Piñeira, alcalde de Puigcerdà, Enric Quílez president del Grup de Recerca de Cerdanya i Erola Simon, directora de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.

#### **9.15 - 11.45h. COMUNICACIONS DE L'ÀMBIT ARQUEOLOGIA**

##### **'Les Tutes de Menús (Béixec, Montellà i Martinet) : una nova cova sepulcral a Cerdanya'**

Marta SÁNCHEZ DE LA TORRE (Dpto. Ciencias de la Antigüedad PPVE. Universidad de Zaragoza, Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB), F. Xavier OMS (Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB), Xavier MANGADO (Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB), Sara ALIAGA (Consell Comarcal de la Cerdanya).

##### **'Darreres novetats sobre el neolític i l'edat del bronze a la Cerdanya i l'Alt Urgell: les Tutes de Menús, la cova de les Encantades i les coves d'Olopte'**

F. Xavier OMS (Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB). Marta SÁNCHEZ DE LA TORRE (Dpto. Ciencias de la Antigüedad PPVE, Universidad de Zaragoza, Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB). Héctor MARTÍNEZ-GRAU (Universitat Basel, Integrative Prehistory and Archaeological Science, Oscar PÉREZ-PARQUE (Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB), Helena PÀMIES, Sara ALIAGA (Consell Comarcal de la Cerdanya), Xavier MANGADO (Seminari d'Estudis i Recerques Prehistòriques, UB).

##### **'Avanç de l'estudi del dipòsit de bronzes de la Colomina de Bor (Bellver de Cerdanya)'**

Josep GALLART (Servei d'Arqueologia i Paleontologia, Serveis Territorials de Cultura a Lleida), Marta FÀBREGAS (arqueologia, ATICS, S.L), Ignacio MONTERO (Centro Superior de Investigaciones Científica, Centro de Ciencias Humanas y Sociales), Àngels JORBA (Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya), Oriol MERCADAL† (Museu Cerdà).

### **‘Estudi analític i tipològic de peces de bronze de jaciments de la Cerdanya de l’edat del bronze’**

Josep GALLART (Servei d'Arqueologia i Paleontologia, Serveis Territorials de Cultura a Lleida), Miquel MOLIST (UAB), Joaquim SISA (UAB), Oriol MERCADAL† (Museu Cerdà), Antoni LLUSÀ (Grup de Recerques Arqueològiques La Femosa).

### **‘Aportacions a l’anàlisi del ”Grup Merles” – “Bronze Cerdà”. Les poblacions del bronze Final -1ª Edat del ferro a la zona del Prepirineu i Pirineu’**

Anna GÓMEZ (SAPPO/ Departament de Prehistòria, UAB), Montse BLASCO (SAPPO/ Departament de Prehistòria, UAB), Miquel MOLIST (SAPPO/ Departament de Prehistòria, UAB).

### **‘Les darreres intervencions arqueològiques a Cerdanya des del projecte PATCA: El Castellot de Bolvir, el Tossal de Baltarga i el Serrat del Castellar’**

Jordi MORERA (Professor associat de la UAB), Oriol OLESTI (Professor titular de la UAB), Joan OLLER (Professor associat de la UAB).

### **‘Morfologia de la ciutat romana de Iulia Libica (Llívia)’**

Jordi GUÀRDIA.

### **‘La Roche Oriol Mercadal. Gravures rupestres de la région de «La Solana» de Cerdagne’**

Pierre CAMPMAJO (Groupe de Recherches Archéologiques et Historiques de Cerdagne), Oriol MERCADAL† (Museu Cerdà), Sara ALIAGA (Consell Comarcal de la Cerdanya), Denis CRABOL (Président du Groupe de Recherches Archéologiques et Historiques de Cerdagne).

### **‘Bref retour sur un long compagnonnage: trente ans d’archéologie en Cerdagne’**

Christine RENDU (CNRS – laboratoire Framespa – Toulouse, Groupe de Recherches Archéologiques et Historiques de Cerdagne), Pierre CAMPMAJO (Groupe de Recherches Archéologiques et Historiques de Cerdagne), Denis CRABOL (Président du Groupe de Recherches Archéologiques et Historiques de Cerdagne), Sara ALIAGA (Consell Comarcal de la Cerdanya).

Debat 15’

11.15 – 11.45 h. Pausa- cafè

## **11.45 – 14.15h. COMUNICACIONS DE L’ÀMBIT PATRIMONI**

### **‘La biblioteca de recerca de Maties Delcor, un patrimoni bibliogràfic a l’abast dels investigadors’**

Cristina BRU (bibliotecària), Erola SIMON (Arxiu Comarcal de la Cerdanya).

### **‘El reaprofitament de material de la etapa romana en edificis del període Romànic a la Cerdanya. (En homenatge a l’Oriol Mercadal)’**

Montserrat JORBA (UAB - *Magistri Mediterranei*).

### **‘El campaner Joan de la Tor (segles XIII-XIV) a partir d’una campana de Músser’**

Daniel VILARRÚBIAS (Direcció General de Patrimoni Cultural. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya). Laura DE CASTELLET (Institut de Recerca en Cultures Medievales, UB, Association pour la recherche en musique et techniques dans l’art médiéval /Apemutam).

### **‘Safareigs i abeuradors a Cerdanya’**

Jordi PASQUES.

### **‘Oci i arquitectura eclèctica a Puigcerdà: fundació de la societat del Casino Ceretà i construcció de la seva seu (1879-1906)’**

Sandra ADAM, Sergio FUENTES (UIC).

**‘Aproximació a l’estudi dels camins d’ús públic del municipi de Montellà i Martinet’**

Carlos GUÀRDIA (Institut d’Estudis Comarcals de l’Alt Urgell, UB).

**‘La “urbanització” dels territoris rurals. El cas de la Baixa Cerdanya’**

Josep Ma. PRAT (Grup de Recerca TUDISTAR, Departament de Geografia UAB).

**13.15-14.00h. CONFERÈNCIA: ‘Rossend Arús Arderiu, el compromís de fer de Das, de Cerdanya,... de Catalunya, un país de primera’**

Joaquim COLOMINAS FERRAN (professor de Ciència política, UB)

Debat 15’

**14.15h – 16.00h.** Dinar

**16.00 – 18-15h. COMUNICACIONS DE L’ÀMBIT HISTÒRIA**

**‘Estudi Epidemiològic de la població de Puigcerdà 1880-1900’**

J. ROIG, P. MERINO.

**‘Estades de pacients a l’Hospital de Puigcerdà de 1817 a 1823’**

P. MERINO, J. ROIG.

**‘Noves aportacions al llibre “Personatges de la sanitat Cerdana”’**

Ferran SABATÉ (Unitat d’Història de la Medicina, UB), Elisenda N. SABATÉ (Unitat d’Història de la Medicina, UB).

**‘Què se’n va fer dels castells de Miralles i Queralt?’**

Carles GASCÓN (UNED, Institut d’Estudis Comarcals de l’Alt Urgell), Oliver VERGÉS (UAB – Institut d’Estudis Medievals, Institut d’Estudis Comarcals de l’Alt Urgell).

**‘A propòsit d’un document de Santes Creus del fons de l’Ajuntament de Guils’**

Núria CASAMITJANA.

**‘La Vila i la Terra. Tensions i conflictes entre Puigcerdà i la Cerdanya durant e segle XVI’**

Lluís OBIOLS (Institut d’Estudis Comarcals de l’Alt Urgell).

**‘El proveïment de mineral de ferro dins l’àmbit de la Cerdanya durant els segles XVI-XVIII: relacions entre meners i fargues’**

Roser COMAS, Josep SÁNCHEZ.

**‘La refortificació de Bellver durant la Guerra dels Nou Anys’**

Salvador VIGO, Joan POUS.

**‘La «heroica é invicta villa» de Puigcerdà, mirada i admirada: la defensa dels setges carlins amb perspectiva nacional’**

Arnau MAYANS (Institut de Recerca Històrica, UdG).

**‘L’elecció cantonal de juliol de 1904 a la Cerdanya francesa, un moment clau de la seva història política’**

Andreu BALENT (Centre d’Histoire sociale du XXe siècle, Université de Paris I Sorbonne, Associació per a la protecció del patrimoni i de la memòria col·lectiva de la vall de Querol).

### **'Les vagues de 1917 vistes des de Puigcerdà'**

Jean-Louis BLANCHON (Historiador).

### **'Els passis fronterers a la Cerdanya als anys 60 a través del fons del Govern Civil de Girona'**

Ariela HOUSE (Doctoranda, UB).

Debat 15'

**18.15-18.30h.** Pausa

## **18.30 – 19.45h. COMUNICACIONS DE L'ÀMBIT MEDI NATURAL**

### **'Història i evolució dels arbres vells, boscos madurs i paisatges naturals a la Cerdanya'**

Josep Ma. PANAREDA (Professor jubilat de Geografia Física, UB).

### **'La fageda de la vall de l'Inglà (la Baixa Cerdanya)'**

Josep NUET (Equip de Recerca Botànica Ramon Pujol i Alsina del Centre Excursionista de Catalunya; Institució Catalana d'Història Natural de l'Institut d'Estudis Catalans). Valentí GONZÁLEZ (Equip de Recerca Botànica Ramon Pujol i Alsina del Centre Excursionista de Catalunya; Institució Catalana d'Història Natural de l'Institut d'Estudis Catalans), Romà RIGOL.

### **'Descobriments destacats en el món de les orquídiades a la Cerdanya'**

Enric QUÍLEZ, Maria ROSÉS, Gael PIGUILLEM, Francesc ESTEBAN.

**19.00 - 19.45h. CONFERÈNCIA: 'La creació d'una xarxa d'espais naturals protegits dels Pirineus - El projecte GREEN -, una oportunitat de futur'**  
Jordi GARCIA PETIT (director del Parc Natural del Cadí-Moixeró)

Debat 15'

**20.00h.** Clausura a càrrec de Ramon Moliner, president del Consell Comarcal de la Cerdanya.

## **Diumenge 18 de novembre**

### **11.00 – 14.00 h. Acte d'homenatge a Oriol Mercadal i Fernàndez.**

L'assistència a les III Jornades d'Estudis Comarcals de Cerdanya i a l'acte d'homenatge a Oriol Mercadal és lliure i oberta a tothom.

